

Pagkatapos ng Diagnosis na Lung Cancer

Ang lung cancer ay isang uri ng cancer na nagsisimula sa бага. Ang бага ay isang pares ng mga organ na mukhang espongha na matatagpuan sa iyong dibdib na nagdadala ng hangin papasok at palabas ng katawan. Hinihigop nito ang oxygen at inilalabas ang carbon dioxide, isang produktong dumi. Kung ipinaalam sa iyo na ikaw ay may lung cancer, maaaring nagpa-x-ray ka na, kumuha ng mga scan, at nagpa-biopsy (isang pagsusuri na kumukuha ng ilang tissue para siyasatin kung may cancer). Ang ibang mga pagsusuri ay maaaring isinagawa sa mga cancer cell upang suriin kung may mga partikular na protina at pagbabago sa gene na tinatawag na mga biomarker. Maaaring magkaroon ka rin ng iba pang mga procedure upang malaman kung kumalat na ang cancer. Ang mga pagsusuring ito ay nakakatulong sa iyong doktor na malaman kung anong uri ng lung cancer ang mayroon ka, kung nasa anong stage ito, at kung anong paggamot ang makakatulong.

Paggamot para sa lung cancer

Ang iyong paggamot ay magdedepende sa uri at stage ng iyong lung cancer. Ang iyong mga opsyon sa paggamot ay magdedepende rin sa mga resulta ng mga pagsusuri sa mga cancer cell, sa iyong kalusugan, at sa iyong mga personal na kagustuhan.

Mayroong maraming paraan para gamutin ang lung cancer, kabilang ang operasyon, radiation at mga medisina tulad ng chemo, targeted drug therapy, o immunotherapy. Sa maraming kaso, mahigit sa isang uri ng paggamot ang kailangan. Tutulungan ka ng iyong doktor na magpasya kung aling mga paggamot ang pinakamahasag para sa iyo.

Siguraduhing itanong ang:

- Ano ang layunin ng paggamot?
- Anong uri ng lung cancer ang mayroon ako?
- Nasa anong stage ang aking lung cancer, at ano ang ibig sabihin noon? Ano ang mga resulta ng pagsusuri sa biomarker?
- Ano pa ang natutunan ninyo tungkol sa aking lung cancer mula sa mga resulta ng aking pagsusuri?
- Mangangailangan ba ako ng higit pang mga pagsusuri?
- Mangangailangan ba ako ng surgery? Maaari bang ganap na matanggal ang cancer?

Ang aasahan bago at sa panahon ng paggamot

Ipapaliwanag sa iyo ng iyong cancer care team ang iyong plano ng paggamot. Maaaring kasama sa team na ito ang iba't ibang doktor, nurse, at iba pang mga manggagawa sa pangangalagang pangkalusugan, depende sa uri ng paggamot na kailangan mo. Halimbawa, kung kailangan mo ng radiation therapy, makikipagtulungan ka sa isang radiation oncologist upang malaman kung ano ang aasahan bago, sa panahon ng, at pagkatapos ng paggamot na radiation. Kung kailangan mo ng iba pang mga uri ng paggamot, ipapaliwanag ng iyong cancer care team kung paano ito ibibigay, tutulungan kang maghanda para rito, susubaybayan at kukumustahin ka, at tutulungan ka sa anumang mga side effect.

Maaari ka ring makakuha ng pagsusuri sa dugo, mga scan, o iba pang mga pagsusuri sa mga partikular na oras upang makita kung gaano kahusay gumagana ang iyong paggamot.

Hindi lahat ng dumadaan sa paggamot para sa lung cancer ay magkakaroon ng mga parehong side effect. Halimbawa, ang mga side effect ng operasyon ay naiiba sa mga side effect ng chemo, targeted drug therapy, immunotherapy, o paggamot na radiation. At ang mga taong tumatanggap ng parehong paggamot ay maaaring magkaroon ng ibang mga side effect.

Siguraduhing itanong ang:

- Ano ang aking mga opsyon sa paggamot? Ano sa tingin ninyo ang pinakamabuti para sa akin at bakit?
- Mayroon bang anumang mga klinikal na pagsubok para sa uri ng aking cancer?
- Anong mga side effect ang maaaring maranasan ko, at ano ang magagawa ko tungkol sa mga ito?
- Paano namin malalaman kung gumagana ang paggamot?
- Gaano kadalas kong matatanggap ang aking paggamot? Magiging gaano katagal ito?
- Saan ako pupunta para makakuha ng paggamot? Maaari ko bang ihatid ang sarili ko gamit ang sasakyan?
- Patuloy ko bang magagawa ang aking mga karaniwang aktibidad, tulad ng trabaho at ehersisyo?

Ano ang aasahan pagkatapos ng paggamot

Pagkatapos ng paggamot, humiling sa iyong doktor ng buod ng paggamot at ng follow-up na plano. Ang tawag dito ay survivorship care plan. Makikipagtulungan ang iyong doktor sa cancer sa iyong pamilya o primary care doctor upang makatulong sa pamamahala ng mga side effect mula sa paggamot at matingnan ang iyong pangkalahatang kalusugan. Magkakaroon ka ng mga regular na pagsusuri upang makita kung bumalik ang iyong cancer, o para tingnan kung nagsimula ang iyong bagong cancer sa ibang bahagi ng iyong katawan.

Para sa ilang indibidwal, maaaring hindi ganap na mawala ang cancer. Maaaring ipagpatuloy nila ang pagpapagamot, at kakailanganin pa rin ang mga pagsusuri upang makita kung gaano ito kahusay na gumagana.

Maaaring makaharap mo ang mga pagbabago sa iyong katawan pagkatapos ng paggamot. Halimbawa, ang iyong бага ay hindi maaaring gumana na kasing-husay ng dati. Kung ang kahirapan sa paghinga ay nililimitahan ang magagawa mo, itanong sa iyong cancer care team kung makakatulong ang pulmonary rehabilitation o pulmonary therapy. Itanong sa iyong doktor kung ano ang aasahan at ipaalam sa kanya kung mayroon kang anumang mga problema.

Ang mga taong nagkaroon na ng lung cancer ay nanganganib na muling magkaroon nito o makakuha ng ilang partikular na uri ng cancer. Kahit na mabuti ang pakiramdam mo pagkatapos ng paggamot, mahalagang itanong sa iyong cancer care team ang tungkol sa regular na iskedyul para sa mga follow-up na pagsusuri kung ang iyong lung cancer ay bumalik.

Siguraduhing itanong ang:

- Saan ko makukuha ang kopya ng buod ng aking paggamot at plano ng follow-up?
- Gaano kadalas ko kailangang makipagkita sa aking cancer care team?
- Kailan at paano ako makikipag-ugnayan sa kanila?
- Mangangailangan ba ako ng mga pagsusuri upang malaman kung bumalik ang aking cancer, o para matingnan kung may mga problema sa aking paggamot?
- Kakailanganin ko ba ang anumang mga screening test, tulad ng mammogram o colonoscopy, upang matuklasan nang maaga ang iba pang mga cancer?
- Mayroon bang mga side effect sa huli o na pangmatagalan mula sa paggamot na dapat kong bantayan?
- Sa tingin mo ba ay makakatulong sa akin ang pulmonary rehabilitation o pulmonary therapy?
- Saan ko mahahanap ang aking mga medikal na rekord pagkatapos ng paggamot?

Pananatiling malusog

Siguraduhing ipaalam sa iyong doktor o cancer care team kung hindi mawala-wala ang anumang mga side effect ng paggamot o kung mayroon kang anumang mga bagong sintomas.

May mga bagay kang magagawa upang mapanatiling malusog ang iyong sarili sa panahon ng o pagkatapos ng paggamot para sa lung cancer. Ang hindi paninigarilyo ay makakatulong sa ilang taong may cancer na mabuhay nang mas matagal. Ang pag-iwas na mahantad sa secondhand smoke at radon sa iyong tahanan at lugar ng trabaho ay mahalaga rin. Kung nagtatrabaho ka sa mga kemikal, alamin sa iyong doktor ang tungkol sa kung alin ang dapat mong subukang iwasan. Ang pagkakaroon at pananatiling nasa malusog na timbang, masustansyang pagkain, pag-inom ng sapag na fluids, pagiging aktibo, at pag-iwas sa alkohol ay makakatulong din sa iyong manatiling malusog. Ang mga bagay na ito ay makakatulong sa pagpapababa ng iyong panganib na makakuha ng panibagong lung cancer o iba pang mga cancer.

Pagharap sa iyong damdamin

Sa pagkakaroon ng lung cancer, ikaw ay maaaring matakot, malungkot, o mabalisa. Naninigarilyo ka man o hindi, maaaring makonsensya ka o pakiramdam na hinuhusgahan sa pagkakaroon ng lung cancer. Normal lang na makaramdam nito, at may mga paraan para matulungan kang harapin ang mga ito.

- Huwag subukang harapin ang iyong nararamdaman nang mag-isa. Talakayin ang nasa iyong damdamin, anuman ang mga ito.
- OK lang na malungkot o malumbay paminsan-minsan, ngunit ipaalam sa iyong cancer care team kung nararamdaman mo ang mga ito ng mahigit sa ilang araw.
- Kung sinabi ng iyong doktor na OK lang ito, patuloy na gawin ang mga bagay na ikinasisiya mo tulad ng paggugol ng panahon sa labasan, panonood ng sine o kaganapang pang-sports, o pagkain sa labas.
- Humingi ng tulong sa mga gawaing tulad ng pagluluto at paglilinis.

Maaaring gusto mong makipag-ugnayan sa mga kaibigan, pamilya, o lider o grupong panrelihiyon. Makakatulong din ang counseling. Para sa ilang indibidwal, makakatulong na makipag-usap sa iba na napagdaanan ang parehong karanasan. Maihahandog ito ng support group. Ipaalam sa iyong cancer care team kung ano ang nararamdaman mo. Matutulungan ka nilang mahanap ang tamang suporta.

Para sa higit pang impormasyon at suporta, bumisita sa website ng American Cancer Society sa cancer.org/tagalog o tumawag sa amin sa **1-800-227-2345**. Narito kami kapag kailangan mo kami.